

Advies Commissie Festivals 2015-2016

I. Inleiding

Voor u ligt het advies van de Adviescommissie Festivals 2015-2016, in september 2014 aangeboden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht. In het kader van de Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U' en op basis van de Nota Festivals 2013-2016 draagt de provincie Utrecht financieel bij aan vier grootschalige en vier of vijf kleinschalige festivals. Voor de grootschalige festivals is in 2012 besloten dat zij een bijdrage voor de gehele notaperiode. Voor de kleinschalige festivals is gekozen voor twee keer een tweejarige open subsidieregeling (2013-2014 en 2015-2016), omdat er veel beweging is in de sector en wij ruimte willen bieden voor vernieuwing. Dit advies betreft de bijdragen aan de kleinschalige festivals voor de periode 2015-2016.

De commissie heeft haar licht laten schijnen over zeventien aanvragen. Het advies moet uiteindelijk leiden tot een toekenning of afwijzing van de subsidieaanvragen door Gedeputeerde Staten van Utrecht.

De leden van de commissie 2015-2016 zijn:

Lode van Piggelen (voorzitter) – zelfstandig conceptontwikkelaar / programmeur festivals, voormalig directeur Over het IJ Festival.

Marco van Es (lid) – Manager zakelijke markt Het Gelders Orkest, lid Brede Adviesgroep Kunst en Cultuur Amersfoort.

Gemma Jelier (lid) – zakelijk directeur DOX, zelfstandig cultureel adviseur, lid Raad voor Cultuur.

Na deze Inleiding volgt het Advies, bestaande uit het algemene deel en het deel over de individuele aanvragen. Daarna besteden wij onder het kopje Proces aandacht aan de werkwijze, de criteria, het beleidsinhoudelijk en het financieel kader.

II. Advies

Het advies over de kleinschalige festivals bestaat uit twee delen: een deel over de algemene bevindingen van de commissie over het festivalbeleid en de aanvragen van de festivals en vervolgens het deel met de individuele adviezen per aanvragende organisatie.

A. Algemeen

De commissie heeft kennis genomen van de keuze die door het College van Gedeputeerde Staten is gemaakt om zich hoofdzakelijk te richten op de provinciale kerntaken. Dat de provincie nog wel een budget heeft gereserveerd voor culturele festivals stelt zij op prijs. Tegelijkertijd is zij van mening dat festivals niet alleen passen binnen het cultuurbeleid, maar ook binnen het economische beleid van de provincie.

Festivals overstijgen vaak ruimschoots de gemeentegrenzen, maken de regio zichtbaar, trekken veel publiek, leveren een bijdrage aan een positief leefklimaat en brengen geld in het laatje. Utrecht is met haar brede aanbod van kwalitatief goede festivals een aantrekkelijke provincie om te bezoeken, in te wonen en werken. De bekostiging van die festivals is niet alleen over te laten aan lokale overheden, het publiek en bedrijven. Juist festivals die door de overheden breed worden gedragen hebben het vermogen uit te groeien tot evenementen van nationale en internationale allure. Een overheidsbijdrage, die relatief niet zo groot hoeft te zijn, genereert meer middelen van instanties en bedrijven, waarmee organisaties de stap kunnen maken van lokaal evenement naar prestigieus festival van formaat.

Festivals maken van Utrecht kortom een Topregio en zijn er tegelijkertijd onlosmakelijk mee verbonden. De commissie is dan ook van mening dat met het huidige festivalbeleid een basis is gelegd. Zij heeft er vertrouwen in dat dit, na de Provinciale Statenverkiezingen van 2015, een krachtig vervolg krijgt en wellicht uitgebreid wordt.

Dat de provincie Utrecht beschikt over een rijk aanbod aan festivals, blijkt ook uit de aanvragen die zijn ingediend binnen deze regeling. Zo vindt de commissie het hoopgevend dat er meerdere aanvragen zijn binnen gekomen van festivals die zich richten op een jonger publiek en waarop popmuziek een prominente plek heeft (hoewel de inhoudelijke onderbouwing van de programma's volgens haar nog aandacht verdient). Ook de aandacht die uitgaat naar talentontwikkeling vindt zij positief, evenals de tendens dat er aanvragen zijn binnengekomen uit andere gemeenten dan Amersfoort en Utrecht. De commissie heeft de aanvragen met plezier gelezen en spreekt haar waardering uit over de kwaliteit ervan.

Zij constateert dat er bij festivals zowel een neiging bestaat naar een meer multidisciplinaire programmering als naar specialisatie. Deze schijnbaar tegengestelde ontwikkelingen juicht zij van harte toe; een ruim aanbod van disciplines trekt immers een breder publiek, terwijl specialisering bijdraagt aan een helder profiel waarmee een evenement een specifieke doelgroep aan zich kan binden.

De commissie is van mening dat een multidisciplinaire programmering en specialisatie prima naast elkaar kunnen bestaan. Zij is daarom voorstander van een verdergaande samenwerking tussen de muziekfestivals die zich richten op hedendaagse en nieuw gecomponeerde muziek. Deze zijn in de organisatie nu nog versnipperd, maar liggen wat betreft aanbod, en dus publieksbereik, dicht bij elkaar.

Indien een festival beschikt over een helder profiel en sterke inhoud, dan is het volgens de commissie zelfs prima mogelijk om in dezelfde periode plaats te vinden zonder dat de organisatie bang hoeft te zijn om het eigen gezicht te verliezen. Het potentiële aantal bezoekers is dan juist des te groter, men kan rekenen op ruimere bijdragen van overheden en het bedrijfsleven en er kan een creatieve kruisbestuiving tussen de genres ontstaan. De fusie tussen het Global Village Festival en Amersfoort Jazz vindt de commissie hiervan een mooi voorbeeld; deze heeft voor de organisaties, de programmering en zeker voor het publiek een positieve uitwerking gehad.

Het is de commissie opgevallen dat een groot deel van de festivals nog een stap moeten maken willen zij over dit heldere profiel beschikken. Zij merkt op dat dit vaak hand in hand gaat met een duidelijke visie op publieksbereik, die in haar opinie helaas in veel aanvragen nog onderbelicht was.

Volgens de commissie staan er in de subsidieverzoeken wel een aantal noties over de doelgroep van de betreffende festivals en de wijze waarop deze te bereiken is, maar zou er, zeker in deze tijd, meer aandacht uit moeten gaan naar hoe het evenement zich verhoudt tot zijn eigen publiek. Een heldere kijk op het eigen publiek en hoe dit (en nieuw) publiek te bereiken, is volgens de commissie één van de belangrijkste elementen van het organiseren van een geslaagd festival.

In die zin denkt de commissie dat er voor menig festival nog een wereld te winnen is. Zij bespeurt bij diverse organisaties nog een zekere naar binnen gerichtheid. Dat past niet bij de huidige maatschappij en bijbehorende culturele sector. Het zou volgens de commissie wellicht kunnen helpen als de artistieke medewerkers voor een extra impuls op dat gebied worden ondersteund en gestuurd door productionele en zakelijke evenknieën en een goed bestuur.

De commissie doelt op die organisaties die al lange tijd afhankelijk zijn van dezelfde directeur. Dat hoeft geen bezwaar te zijn, maar bij een aantal festivals zijn hierover al vaker, door verschillende commissies en zowel lokaal als regionaal, zorgen uitgesproken. Het zou de besturen/directies sieren deze adviezen ter harte te nemen en zorg te dragen voor daadwerkelijke artistieke dan wel zakelijke versterking. Het is voor een festival an sich immers van levensbelang dat er sprake is van een continue kwaliteit op elk gebied.

Voor wat betreft de aanvragen was het de commissie niet altijd duidelijk wat de verhouding is tussen betalende en niet-betalende bezoekers. De commissie zou graag zien dat de organisaties daar transparanter in zijn. Ook had zij graag gezien dat festivals in hun aanvraag een passage hadden opgenomen wat de strategie is bij tegenvallende inkomsten.

Tenslotte is het aan te bevelen in de aanvraag te omschrijven welk deel van het festival de verschillende stakeholders ondersteunen. Door de bijdragen van de verschillende samenwerkingspartners/sponsors/overheden te benoemen en dus inzichtelijk te maken wie waarvoor verantwoordelijk is, brengt de organisatie focus aan en is het helder waarom ondersteuning van de stakeholders, in dit geval de provincie, van belang is.

De commissie is onder de indruk van de hoeveelheid aanvragen en heeft ze kritisch gelezen. Er is veel en divers aanbod in de provincie. Je onderscheiden als festival is lastig, zeker als men nog maar net is begonnen. Als men als festival langer bezig is, schuilt het gevaar van sleetsheid in. Festivals moeten blijven zoeken naar nieuwe manieren van het bereiken van (zoveel mogelijk) publiek en niet bang zijn daarbij van de gebaande paden te treden. De organisatie dient daarop toegerust zijn. Dat draagt bij aan de kwaliteit van het aanbod en de leefbaarheid van de provincie Utrecht als Topregio.

B. Advies kleinschalige festivals

Hieronder volgt de bespreking van de individuele festivals. Voor deze beoordeling baseert de commissie zich op de aanvragen zoals die bij de provincie Utrecht zijn aangeleverd.

De provincie Utrecht heeft als voorwaarde voor subsidiëring gesteld dat de gemeente waarin de evenement plaatsvindt ook bijdraagt aan het festival. Dit is meegenomen in de advisering.

Voor De Coöperatie en Het Literatuurhuis geldt dat zij door de gemeente Utrecht ondersteund worden voor meer activiteiten dan alleen een festival. De provincie heeft zich bij de behandeling van de aanvraag van deze twee organisaties tot het festival beperkt.

De commissie heeft een keuze gemaakt voor vijf kleinschalige festivals. Dit betekent niet dat de commissie de overige festivals negatief waardeert. De commissie heeft veel waardering voor alle plannen en geen enkele aanvraag is afgewezen vanwege een gebrek aan kwaliteit. Bij het maken van haar keuze heeft de commissie vooral gelet op het (inter)nationale belang van het festival, de spreiding over de regio en disciplines, publieksbereik en de mate van professionaliteit. Daarbij maakt de commissie de opmerking dat zij sommige

initiatieven wel van groot belang acht voor het culturele leven in Utrecht, maar niet noodzakelijkerwijs binnen het totale aanbod van festivals.

1.

Op basis van bovenstaande argumenten, doet de commissie de aanbeveling aan de provincie Utrecht om te kiezen voor de volgende festivals (in alfabetische volgorde):

- Amersfoort Jazz
- Café Theater Festival
- City2Cities – Internationale Literaturodagen
- Holland Animation Film Festival
- Spoffin Festival

Hieronder volgt een toelichting op de festivals die naar mening van de commissie het meest in aanmerking komen voor een provinciale bijdrage.

Stichting Amersfoort Jazz – Amersfoort Jazz Festival 2015/2016

De commissie is positief over de in haar ogen sterke aanvraag van Amersfoort Jazz. Zij waardeert de keuze die is gemaakt voor vernieuwing en verbreding van het festival, door een podium voor wereldmuziek en ruimte voor talent te bieden.

Het festival weet een grote sponsor aan zich te binden, maar het valt de commissie op dat er via de horeca een relatief laag bedrag binnenkomt. Zij is van mening dat van de plaatselijke horeca, met het oog op de genoemde publieksaantallen, een hogere bijdrage verwacht mag worden. De commissie hoopt dat de gemeente Amersfoort hier een bemiddelende rol in kan spelen.

De kwaliteit van het festival staat volgens de commissie echter niet ter discussie; het evenement is naar haar mening een mooie aanvulling op het overige aanbod in de provincie. Zij adviseert daarom het College aan Amersfoort Jazz een provinciale bijdrage te verlenen.

Stichting Café Theater Festival – Café Theater Festival 2015/2016

De commissie heeft de aanvraag met interesse gelezen; zij kreeg de indruk dat het hier om een energieke, jonge organisatie gaat met een positieve drive. Het festival heeft in de ogen van de commissie een goed beeld van zijn eigen functie: het biedt een plek voor jonge net afgestudeerde makers die vaak niet direct aansluiting vinden bij het professionele veld. Daarnaast is het een interessante plek voor programmeurs.

De commissie is het met de organisatie echter niet eens dat het hier om locatietheater zou gaan. Het bieden van een café als podium staat volgens haar namelijk los van de locatie als inhoudelijke noodzaak zoals bij locatietheater het geval is. Dat neemt niet weg dat de commissie van mening is dat het Café Theater Festival een belangrijke functie heeft in de talentontwikkeling van jonge makers in Utrecht die niet door andere festivals wordt vervuld. Ook prijst zij het ondernemerschap van het festival; het lukt de organisatie goed om andere financieringsbronnen aan te boren. Zij adviseert daarom aan het festival een provinciale bijdrage te verlenen.

Stichting Het Literatuurhuis - City2Cities Internationale Literaturodagen Utrecht 2015/2016

De commissie is van mening dat het City2Cities Festival een aanvulling is op het bestaande festivalaanbod in de stad, in de regio en in zekere mate ook nationaal. Daarbij komt dat zij het programma boeiend en interessant vindt en dat het continu van een hoge kwaliteit is. Door per editie een duidelijke gemotiveerde keuze te maken voor twee steden brengt de organisatie een heldere focus aan in het programma. Deze focus komt goed naar voren in de aanvraag. De commissie sluit zich aan bij het advies voor de periode 2013-2014: het festival past goed bij het profiel van stad en regio Utrecht.

Over het publieksbereik maakt de commissie zich enigszins zorgen; zij denkt dat het evenement meer bezoekers kan trekken dan het nu doet. Hoewel er in de aanvraag aanzetten staan om de bezoekersaantallen uit te breiden, mist de commissie een inhoudelijke onderbouwing van het publieksbereik. Zij hoopt dat de organisatie in staat is om de komende jaren creatieve, publieksgerichte activiteiten te ontplooiën.

Concluderend is de commissie positief over de aanvraag en adviseert zij een provinciale bijdrage toe te kennen.

Stichting Holland Animation Film Festival - Holland Animation Film Festival (HAFF) 2015/2016

De commissie is positief over de aanvraag van het Holland Animation Film Festival: de organisatie heeft oog voor vernieuwing, draagt zorg voor educatie en zoekt de samenwerking met partners. De organisatie toont zich tevens creatief in nieuwe concepten van publieksbereik en heeft zich goed verbonden met haar omgeving, de gemeente Utrecht.

Toch denkt de commissie dat de organisatie nog een slag kan maken. Aanzetten voor hiervoor zijn in de aanvraag terug te vinden, maar zij is van mening dat de organisatie aandacht dient te besteden aan het in de praktijk brengen ervan. Het aantrekken van een stevige zakelijk leider is volgens de commissie een essentiële voorwaarde om dit te bereiken.

De commissie vindt dat, in navolging van het advies voor de periode 2013-2014, er nauwelijks verbetering is gekomen in de zakelijke kwaliteit van de organisatie. Zij acht het van groot belang dat hier meer aandacht voor komt, zodat het festival de aansluiting met de moderne ontwikkelingen binnen de festivalsector niet mist. De commissie heeft er vertrouwen in dat de organisatie deze stap gaat maken zij adviseert daarom een provinciale bijdrage toe te kennen.

N.B. Dit advies is uitgebracht voordat de organisatie de vacature voor een zakelijk leider openbaar maakte.

Stichting Zomertheater Amersfoort – Spoffin Festival 2015/2016

De commissie onderschrijft het belang van het festival voor Amersfoort en de omgeving. Zij is positief over de binding met en worteling in de stad Amersfoort; de avond met Spoffin Amuses is hiervoor zowel een belangrijk middel, als een mooi visitekaartje voor de rest van het festival.

Zij sluit zich echter ook aan bij de opmerking die is gemaakt in het advies voor de periode 2013-2014 over de kwaliteit van de programmering. De commissie kan uit de aanvraag niet opmaken dat de organisatie hiermee aan de slag is gedaan. De zelfverzekerdheid die uit de aanvraag spreekt is volgens de commissie dan ook weinig gegrond: Spoffin is niet het enige festival dat een off-programma heeft, de hoge bezoekersaantallen zijn nauwelijks controleerbaar en er zijn meerdere evenementen in Midden-Nederland met als focus locatietheater.

De commissie meent dat de organisatie een grote broek aantrekt, zeker met het oog op het gemis aan inhoudelijke samenhang in het programma. Het zou de organisatie sieren meer bescheidenheid aan de dag te leggen en zich te richten op de noodzakelijke kwaliteitsslag.

Desondanks adviseert de commissie positief, met dien verstande dat de organisatie werk maakt van de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het festival, bijvoorbeeld met het aantrekken van extern advies. Komt die kwaliteitsslag er niet, dan wordt de kans op een negatief advies steeds groter.

2.

Nu volgt een toelichting op de festivals die naar mening van de commissie op dit moment niet in aanmerking komen voor subsidie. De commissie merkt op dat onderstaande festivals niet zijn afgevallen wegens een gebrek aan kwaliteit. Echter, de commissie zag zich genoodzaakt scherpe keuzes te maken wegens het beperkte budget. Onderstaande festivals (in alfabetische volgorde) voldoen in de ogen van de commissie in mindere mate aan de gestelde criteria.

Stichting De Beschaving - De Beschaving - Festival Universalis 2015/2016

De commissie is positief over de kennis die de organisatie bezit over de doelgroepen van het festival en waardeert het initiatief van de aanvrager om een evenement te ontwikkelen waarin wetenschap, cultuur en muziek naast elkaar staan.

Toch vindt de commissie het moeilijk om een inhoudelijke samenhang tussen de diverse programmaonderdelen te ontwaren. Zij is van mening dat De Beschaving in de aanvraag overkomt als een popfestival met randprogrammering in plaats van het brede culturele festival dat het graag wil zijn. De begroting bevestigt volgens de commissie dit beeld: het overgrote deel van het budget wordt uitgegeven aan de muziekprogrammering.

De commissie raadt de organisatie aan om de inhoudelijke gedachten over de programmering beter uit te werken en de onderdelen beter met elkaar in evenwicht te brengen. Vandaar dat zij adviseert dit festival niet te ondersteunen.

Stichting Dias Latinos – Dias Latinos 2015/2016

De commissie is positief over het ondernemerschap van de aanvrager. Dias Latinos heeft in het verleden veel mensen op de been gebracht en de thematiek spreekt een groot publiek aan.

De onderbouwing voor het brede culturele programma van het festival, kan de commissie in het subsidieverzoek echter niet terugvinden. Ook de motivatie voor de binding met de stad Amersfoort en een visie op de mogelijke doelgroepen ontbreken in haar ogen. De commissie raadt de organisatie aan hier in de toekomst aandacht aan te besteden.

Een belangrijke voorwaarde voor toekenning van een provinciale bijdrage is een toezegging van een gemeentelijke subsidie. Aangezien deze ontbreekt, voldoet de aanvraag niet aan de voorwaarden. Daarom adviseert de commissie de gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

Stichting Dutch Harp Festival – Dutch Harp Festival 2016

De commissie vindt de aanvraag van het Dutch Harp Festival sterk uitgewerkt: de binding met Utrecht is goed onderbouwd, er is aandacht voor talentontwikkeling en het festival draagt bij aan uitbreiding van de 'harpliteratuur'.

Het aantal bezoekers lijkt op zich hoog, maar uit de begroting maakt de commissie op dat het aantal betalende bezoekers veel lager ligt. Daarmee rijst de vraag of het hierbij meer gaat om een 'ontmoeting binnen het vak', dan om een publieksfestival. Zodoende vraagt de commissie zich af of binnen de provinciale subsidieregeling ruimte is voor een dergelijk niche-festival. Zij is positief over het ondernemende festival, maar acht het in vergelijking met de andere aanvragers te specialistisch om aanspraak te kunnen maken op het beperkte budget. Daarbij komt dat het hier om een tweejarige bijdrage gaat, terwijl er alleen in 2016 een festival zal plaatsvinden. De commissie geeft er daarom de voorkeur aan de bijdrage aan andere festivals te besteden en adviseert de subsidie niet toe te kennen.

Stichting Gaudeamus Muziekweek – Gaudeamus Muziekweek 2015/2016

De commissie vindt de Gaudeamus Muziekweek artistiek-inhoudelijk een belangwekkend vakfestival dat ruimte biedt voor talentontwikkeling. Zij prijst de pluriformiteit van het evenement.

In navolging op het advies voor de periode 2013-2014, merkt de commissie op dat het in haar opinie nog niet is gelukt een breder publiek te bereiken. Daarnaast valt het haar op dat de begroting erg hoog is in verhouding met het aantal bezoekers. Dat is misschien voor een vakfestival niet uitzonderlijk, maar uit de aanvraag wordt het de commissie niet duidelijk wat de strategie is bij tegenvallende inkomsten. De samenwerking met de in de aanvraag genoemde organisaties en de worteling in de Utrecht juicht de commissie toe, hoewel zij er langzamerhand wel wat meer van verwacht. De commissie zou graag zien dat de organisatie een meer overkoepelende visie presenteert die beter aansluit op moderne ontwikkelingen in de muziek- en festivalsector.

Voor zowel de samenwerkingen als voor de visie geldt dat deze wel benoemd worden maar in uitwerking weinig concreet zijn. Hierdoor overheerst voor de commissie de gedachte dat de uitvoering achterloopt op de genoemde plannen. Tenslotte wordt het de commissie uit de aanvraag niet helder wat de meerwaarde is van een eventuele bijdrage van de provincie.

Op grond van bovenstaande adviseert de commissie de door Gaudeamus Muziekweek gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

Stichting Het Kaasschaafcollectief - De Coöperatie - Cross Culture urban beats & culture festival 2015.

De commissie vindt het positief dat De Coöperatie van plan is een dergelijk festival te organiseren. De organisatie bevindt zich volgens de commissie 'in de haarvaten' van de stad en zij denkt dat een festival als dit goed kan aansluiten bij de jonge bewonersgroepen in stad en provincie Utrecht.

Toch valt het de commissie op dat het festival zich presenteert als een breed cultureel festival, met als thema de urban arts, maar dat het grootste deel van de programmeringskosten en de aandacht in de aanvraag uitgaat naar (pop)muziek. Dat wekt bij de commissie de indruk dat het festival vooral bedoeld is om muzikantiesten een podium te bieden en minder om een breed cultureel programma te presenteren dat gericht is op een stedelijk, jong en divers publiek. Daarnaast heeft de organisatie volgens de commissie nagelaten focus aan te brengen in de aanvraag; het wordt niet helder wat de noodzaak is van het festival.

De commissie adviseert de organisatie om de inhoud van het programma, de samenhang en het evenwicht tussen de diverse onderdelen verder uit te werken en nog meer de verbinding te zoeken met de diverse partijen in de stad en de regio. Dan kan het festival een mooie aanvulling zijn op het bestaande festivalaanbod, maar tot die tijd adviseert de commissie de voor het Cross Culture Festival gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

N.B. Gezien de voormalige betrokkenheid van commissielid Gemma Jelier, heeft zij niet deelgenomen aan de advisering voor wat betreft dit festival.

Stichting Impakt - Impakt Festival 2015/2016

De commissie ziet in Impakt een vakfestival dat actuele onderwerpen en vernieuwende thema's behandelt. Dat de organisatie ruimte biedt voor nieuwe/jonge curatoren vindt de commissie een positieve ontwikkeling.

Toch denkt zij dat Impakt de thema's die het festival behandelt beter voor het voetlicht kan brengen, zodat het evenement aan bekendheid wint bij een breder publiek. Het festival bestaat immers al vele jaren en de commissie is van mening dat er inmiddels niet meer gesproken kan worden over 'zoeken naar een groter publiek'; de uitvoering hiervan had in haar ogen al geruime tijd begonnen moeten zijn. De aanvraag maakt op de commissie de indruk dat het festival al langer worstelt met de problematiek van het publieksbereik en het zoeken naar samenwerkingen. Andere, nieuwe manieren van publieksbenadering kunnen volgens de commissie helpen bredere bezoekersgroepen te bereiken.

Wat betreft de begroting valt het de commissie op dat er een relatief groot bedrag aan publiciteit en marketing wordt uitgegeven en dat de inkomsten uit recettes, bij een bezoekersaantal van rond de vijfduizend, relatief laag zijn.

Op grond van bovenstaande bevindingen adviseert de commissie om geen provinciale bijdrage toe te kennen.

Stichting Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht – Internationaal Kamermuziek Festival 2015/2016

De commissie is van mening dat de organisatie een aantal creatieve, laagdrempelige activiteiten onderneemt die een jonger en breder publiek interesseren voor kamermuziek. Dit is terug te zien in de bezoekerscijfers. Daarnaast zorgen de bekendheid en het netwerk van Janine Jansen er voor dat een aantal topmusici zich presenteert. Het evenement heeft daardoor een flinke uitstraling.

Maar de focus van het festival op één persoon kan echter tegelijkertijd een zwakte zijn: de commissie kan in de aanvraag nauwelijks een inhoudelijke lijn ontwaren op grond waarvan het programma wordt samengesteld.

De verplaatsing naar juni is wat betreft de musici wellicht een verstandige keuze, maar de organisatie gaat er volgens de commissie te gemakkelijk vanuit dat dit ook een positieve invloed op de bezoekersaantallen heeft. Zij kan in de aanvraag niet terugvinden waarop deze aanname is gebaseerd en uit het persbericht van het afgelopen festival blijkt een lager bezoekersaantal dan het laatste festival dat in de winter werd gehouden. Het publiek moet mogelijk wennen, maar de concurrentie in de zomer kan groot zijn. Het festival moet hierin groeien.

Het is voor de commissie moeilijk de financiële onderbouwing van het festival inzichtelijk te krijgen. Er is geen jaarrekening 2012 en 2013 overlegd en het festival in 2014 is pas recent afgelopen, waardoor ook die cijfers ontbreken. De uiteindelijk aangeleverde cijfers van 'afrekening 28 februari 2014' zijn niet compleet en het is onduidelijk op welke activiteiten deze cijfers van toepassing zijn. Wat wel blijkt uit de cijfers, is dat de bestemmingsreserve is aangesproken en dat het eigen vermogen van de stichting hoog is.

De commissie is positief over de internationale uitstraling van het Kamermuziek Festival, maar heeft er tegelijkertijd vertrouwen in dat dit evenement ook zonder een provinciale bijdrage doorgang vindt, ook vanwege de gezonde financiële positie van het festival. Daarom geeft zij, vanwege het beperkte subsidiebudget, de voorkeur aan andere festivals en adviseert zij om de gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

N.B. De commissie realiseert zich dat dit advies afwijkt van dat van de commissie festivals 2013-2014. Zij achtte het daarom van belang een (iets) uitgebreider advies op te stellen dan voor de andere aanvragers.

Stichting Le Guess Who? - Le Guess Who? 2015/2016

Le Guess Who? is volgens de adviescommissie een festival met een helder profiel en een sterk bestaansrecht. De programmering is doorgaans van goede kwaliteit en de organisatie heeft duidelijke ambities. Dat blijkt tevens uit het feit dat het festival in 2012 is uitgeroepen tot beste festival van het jaar.

De commissie vraagt zich wel af of de programmering van Le Guess Who? niet een gangbaar onderdeel zou moeten zijn van de zalen waarin het festival plaatsvindt. Voor TivoliVredenburg en Ekko zou het programmeren van 'vernieuwende artiesten en vernieuwende onafhankelijke muziek' in de ogen van commissie tot hun reguliere taak moeten behoren, hoewel zij zich realiseert dat daarmee de eigenheid van het festival in gevaar kan zijn. De commissie mist, mede op grond van deze constatering, de noodzaak waarom Le Guess Who? vanuit de provincie een extra financiële bijdrage zou moeten ontvangen. Uit de aanvraag wordt niet helder waar deze aan zou worden besteed.

Tenslotte acht de commissie de begroting van rond de 550.000 euro hoog ten opzichte van het aantal bezoekers. Dit ontstaat in haar ogen vooral omdat het festival een groot aantal verschillende activiteiten onderneemt, terwijl dat in verhouding weinig effect heeft op het bereiken van een evenredig nieuw publiek. De commissie vraagt zich af of de omvang van het festival niet teveel vooruitloopt op de vraag. Veel harder groeien in ambitie dan in (haalbare?) bezoekersaantallen is naar de mening van de commissie onverstandig.

Op grond van bovenstaande adviseert de commissie de door Le Guess Who? gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

Stichting Liszt Concours – Internationaal Franz Liszt Pianoconcours

De commissie realiseert zich dat binnen de lopende periode van deze subsidieregeling geen concours plaatsvindt, maar pas in 2017. Zij vindt het daarom moeilijk om tot een positief advies te komen, hoewel de commissie van mening is dat de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het Liszt Concours buiten kijf staat en de aanvrager een heldere uitleg geeft over de plek die het festival inneemt binnen de talentontwikkeling, zowel in Nederland als in het buitenland.

De commissie waardeert de activiteiten en samenwerkingen die de organisatie onderneemt en aangaat in de jaren dat er geen concours plaatsvindt. Toch raadt zij de organisatie aan zich in die periode nog meer te richten op de ontwikkeling van creatieve concepten, slimme partnerschappen en andere communicatie-uitingen in de provincie Utrecht met als doel een vergroting en verbreding van het publieksbereik in de festivaljaren.

Voor de huidige aanvraag geldt dat de commissie niet tot een positief advies kan komen, aangezien er geen concours plaatsvindt in 2015 en 2016.

Op grond van bovenstaande adviseert de commissie de voor het Franz Liszt Pianoconcours gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

Stichting Rumor - Rumor Festival voor avontuurlijke muziek 2015/2016

Hoewel de commissie enthousiast is van enkele van de musici die op de Rumor avonden geprogrammeerd zijn, is zij over de aanvraag minder positief. De Rumor-avonden hebben inmiddels een behoorlijke geschiedenis waarmee ze een vast publiek hebben opgebouwd. Dit publiek blijft echter relatief klein, evenals het percentage eigen inkomsten dat de festivalavonden genereert. In de aanvraag vindt de commissie nauwelijks inhoudelijke argumenten op grond waarvan de organisatie de programmering van het festival vormgeeft. Dit wekt de indruk dat het hier meer om een concertreeks gaat dan om een inhoudelijk samenhangend festival.

Tevens stelt zij zich de vraag of dit soort programmering niet tot de reguliere taak van de podia zou moeten behoren, temeer omdat de verhouding tussen het aantal bezoekers en de (overhead)kosten volgens de commissie scheef is.

Op grond van bovenstaande adviseert de commissie de voor het Rumor Festival gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

Stichting Straattheaterfestival Woerden – Straattheaterfestival Woerden 2015/2016

De commissie vindt het Straattheaterfestival Woerden een charmant initiatief dat lokaal en regionaal goed is geworteld en enthousiast onthaald wordt.

In de aanvraag mist zij echter inhoudelijke criteria op grond waarvan het programma wordt samengesteld. Het formuleren van deze criteria helpen volgens de commissie bij het op peil blijven van de kwaliteit van het festival. Wat betreft de begroting valt het de commissie op dat er ten opzichte van de gemeente Woerden een relatief hoog bedrag bij de provincie wordt aangevraagd. Ook is de gemeentelijke bijdrage voor de periode 2015-2016 nog niet toegezegd, wat een voorwaarde is voor provinciale ondersteuning.

Op grond van bovenstaande adviseert de commissie om geen provinciale bijdrage toe te kennen.

Vereniging Wijks Shantykoor 'Tussen Rijn en Lek' - Shantifestival Rijn en Lek

Het doet de commissie deugd dat er vanuit de gemeente Wijk bij Duurstede een aanvraag voor de festivalregeling is binnengekomen. De commissie is positief over het feit dat het festival diep in Wijk bij Duurstede is geworteld en gedragen wordt door de lokale bevolking, bedrijven, winkeliers en horeca.

Helaas moet de commissie ook constateren dat de inhoud van aanvraag weinig aansluit op de doelstellingen van het provinciale festivalbeleid. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een artistieke onderbouwing van de opzet en de programmering van het shantifestival. Daarnaast is het nog onzeker of de gemeente Wijk bij Duurstede een bijdrage verleent.

De commissie denkt dat de organisatie een goede kans maakt bij andere fondsen die zich meer richten op participatie- en amateuractiviteiten (zoals het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht). Zij raadt de organisatie aan daar aanvragen in te dienen.

Op grond van bovenstaande adviseert de commissie de voor Shantifestival Rijn en Lek gevraagde bijdrage niet toe te kennen.

III. Proces

A. Werkwijze

Festivalorganisaties (rechtspersonen) die gevestigd zijn in de provincie Utrecht konden tot 1 juni 2014 een subsidieaanvraag indienen bij de provincie Utrecht voor de periode 2015-2016. De aanvraag bestond uit een inhoudelijk en een financieel deel. Aanvragen mochten maximaal € 25.000,- bedragen. Deze aanvragen zijn ambtelijk getoetst en doorgestuurd naar de commissie. Zij heeft de aanvragen tijdens een vergadering besproken. Vervolgens is dit advies opgesteld en aangeboden aan Gedeputeerde Staten.

De provincie Utrecht heeft als voorwaarde voor subsidiëring gesteld dat de gemeente waarin het festival gevestigd is ook een bijdrage verleent. Indien beschikbaar heeft de commissie gebruikt gemaakt van adviezen die door een lokale adviesgroep opgesteld zijn. Voor wat betreft de gemeente Utrecht heeft de commissie (tevens) kennis genomen van de visitatie die de gemeente Utrecht heeft uitgevoerd.

B. Criteria

De subsidieaanvragen zijn beoordeeld aan de hand van de volgende criteria die zijn vastgelegd in de Uitvoeringsverordening festivals provincie Utrecht 2015-2016:

a. Het festival beschikt over een helder profiel en duidelijke missie zodat het zich naar het publiek en naar commerciële partners eenduidig kan presenteren.

b. Het festival voldoet in meer of mindere mate aan de volgende vier waarden:

- 1^e. artistieke waarde, te beoordelen op grond van de kernbegrippen vakmanschap, zeggingskracht en oorspronkelijkheid; het festival heeft een (inter)nationale betekenis of de potentie dat te worden;
- 2^e. culturele waarde, te beoordelen op grond van de bijdrage aan de culturele infrastructuur van Utrecht en aan de culturele verrijking en ontwikkeling van het publiek; het geheel van festivals is een goede afspiegeling van het kunstaanbod in de provincie: de kunstdiscipline is een aanvulling op de festivals die de provincie Utrecht in hetzelfde tijdvak subsidieert;
- 3^e. sociale waarde, te beoordelen op grond van de regionale worteling wat betreft publiek en samenwerking met regionale organisaties;
- 4^e. economische waarde, te beoordelen op grond van de potentie van het festival wat betreft economische spin-off/financieel profijt voor de regio.

c. De organisatie van het festival beschikt over voldoende zakelijke kwaliteit, te beoordelen op grond van cultureel ondernemerschap, productionele en organisatorische kwaliteit. Gekeken wordt naar de kwaliteit van het festival op het gebied van productie, organisatie, financieel beheer, publiekswerving, pr/marketing en samenwerking met andere (culturele) organisaties in de regio.

d. Het festival is qua geografische spreiding een voldoende aanvulling op de festivals die de provincie Utrecht in hetzelfde tijdvak subsidieert.

C. Beleidsinhoudelijk kader

De Nota festivals 2013-2016 vormt de inhoudelijke basis van het provinciale festivalbeleid. De aanvragen dienen bij te dragen aan de in de nota geformuleerde doelstellingen.

De doelstellingen van het provinciale festivalbeleid zijn:

- De festivals die de provincie ondersteunt dragen in positieve zin bij aan het behoud van het vestigingsklimaat, het cultuuraanbod en het leefklimaat in de regio.
- Met het geheel van ondersteunde festivals wordt een globale presentatie gegeven van de bekendste kunstdisciplines ('voor elk wat wils') en de ontwikkeling van de kunsten. Zodoende slaan de festivals een brug tussen kunstaanbod en publiek, tussen kwaliteit en kwantiteit.
- De festivals die de provincie ondersteunt, hebben een (inter)nationale kwaliteit en uitstraling, dragen bij aan de versterking van de Utrechtse culturele infrastructuur en zijn onderdeel ervan.
- De samenwerking tussen de festivals wordt bevorderd op terreinen als marketing, innovatie, personeel, publieksonderzoek, educatie, om meer eenheid tussen de festivals te creëren, het profiel van Utrecht duidelijker voor het voetlicht te brengen en overheadkosten te drukken.

N.B. De laatste doelstelling maakt geen deel uit van dit advies. De samenwerking tussen de festivals betreft een separaat traject.

1. Grootschalige festivals

Volgend uit de kerntaken en speerpunten van de provincie, de beleidsdoelen van het festivalbeleid en de budgettaire ruimte, heeft de provincie op voorhand een aantal festivals geselecteerd waarvan zij denkt dat zij hierop het best zijn toegerust. De provincie kiest in eerste instantie voor vier grootschalige festivals omdat deze het meest zichtbaar, typisch Utrechts en het meest geworteld zijn in de regio. Daarnaast heeft de provincie

vertrouwen in de stabiliteit en continuïteit van de organisaties. Op grond van hun verdiensten hebben Provinciale Staten de verwachting uitgesproken dat deze vier festivals het meest voldoen aan de genoemde doelstelling. Ook trekken zij grote aantallen publiek, van regionaal tot internationaal. Het gaat om de volgende festivals (in alfabetische volgorde):

- Festival Oude Muziek
- Nederlands Film Festival
- SPRING Festival
- Tweekt Festival

2. Kleinschalige festivals

Naast deze vier ondersteunt de provincie ook vier meer kleinschalige festivals omdat zij het van belang acht dat er ruimte is voor vernieuwing. Dat is tevens de reden dat is gekozen voor een bijdrage van twee keer twee jaar. Bij kleinschaliger festivals valt op dat de efficiency groot is en dat een relatief lage provinciale bijdrage een flink multipliereffect heeft, waardoor eventuele doorgroei naar een grootschaliger evenement mogelijk is.

Gezien het ruime aanbod van festivals van goede kwaliteit in de provincie en de ontwikkelingen die deze doormaken, is, in tegenstelling tot de grootschalige evenementen, een open regeling opgesteld. Een deskundigencommissie selecteert uit de aanvragen vier of vijf organisaties die provinciale ondersteuning ontvangen. Gemene deler is dat deze organisaties internationale betekenis of de potentie hebben die te krijgen, maar ook regionaal geworteld zijn. Verder wordt gelet op geografische spreiding binnen de provincie.

De acht of negen festivals samen dragen bij aan het beleidsdoel dat met het geheel van ondersteunde festivals een globale presentatie wordt gegeven van de bekendste kunstdisciplines, een evenwichtige afspiegeling van het kunstaanbod in de provincie. Tevens trekken zij gezamenlijk een zo breed en divers mogelijk publiek. De vier of vijf te selecteren kleinschaliger evenementen dienen op deze punten een aanvulling te zijn op de vier andere festivals.

D. Financieel kader

Voor de vier grootschalige festivals stelt de provincie een budget van in totaal € 650.000,- per jaar beschikbaar in de periode 2013-2016.

De vier of vijf kleinschalige festivals ontvangen een maximale bijdrage van € 25.000,- per jaar aangezien er een budget van € 100.000,- per jaar beschikbaar is. Deze worden voor twee jaar toegekend. Reden hiervoor is omdat de provincie ruimte wil houden voor nieuwe kandidaten.